

Verslag excursie: Voltherbroek

Datum : Zondag - 9 april 2023

Deelnemers : 5

het Weer : Zon / bewolkt

Coördinatie : Wytze Boersma

De Marke Volthe was een afwisselend gebied van broekbossen, heidegebieden en essenlandschap.

Het Volthebroek is het grootste broekbos van Nederland.

Samen met het Agelerbroek en het Achter de Voort vormen deze gebieden een Natura 2000 gebied.

Het doel van de excursie was om op zoek te gaan naar bloeiende Schedegeelsterren.

Vanaf het wandelknooppunt Volthe over de Wiekstraat naar het pad langs de Roelinksbeek.

In de berm bloeide het Speenkruid en de Bosanemoon volop, maar ook Klimopereprijs.

Direct op het pad langs de beek stonden de Schedegeelsterren volop en in bloei.

Zo'n grote populatie heb ik in Twente nog nooit gezien. Op dezelfde plek stond ook bloeiend Muskuskruid.

Hiermede hadden we de doelstelling van de excursie ruimschoots gehaald. Schedegeelster is een typische Twents-/Drenthse plant.

Hij komt alleen in Noordoost Twente en in Noord Drenthe voor.

Het pad langs de beek werd verder gevolgd. Hier en daar waren plekken met Paarse dovenetel.

Op een duiker vonden we naast de Vroegeling bloeiend Zandraket. Bij een boerderij werd nog een Ooievaar op het nest waargenomen. Verderop, bij een boerderij met beuken en Hulst stonden ook vele schedegeelsterren te bloeien.

Op deze plek kon je goed zien hoeveel niet bloeiende stengels er zijn. Tot onze verrassing stonden er twee pollen van de Slanke sleutelbloem te bloeien. We zagen ook nog even de (paas)haas weg sprinten.

Hierna via de Broekweg door het Volthebroek. In het begin was het aardig droog. Later werd het veel natter.

Hoe dichter we bij het Kanaal Almelo-Nordhorn kwamen hoe modderiger het werd. De digitale hoogtekartaat Nederland (AHN) geeft duidelijk aan dat bij het kanaal het laagste punt is van de excursie. Het kanaal is aangelegd tussen de stuwwal van Ootmarsum en die van Oldenzaal. De aanleg van het kanaal heeft grote gevolgen gehad voor de waterhuishouding.

Het Volthebroek was voor de aanleg van het kanaal ook al een moerasachtig gebied met vochtige weilanden met een blauwgras vegetatie. Als de Dinkel, voor de aanleg van het kanaal overstroomde stonden de gebieden tussen de stuwwallen blank en zorgde voor afvoer van het water. Door de aanleg van het kanaal (ca. 1888) is deze afvoer verstoord.

Waardoor uiteindelijk het Volthebroek een moerasbos werd met Zwarte els en wilgen.

Het is het leefgebied van de Kamsalamander, Zeggekorf-slak en boomkikkers.

Vanaf het pad zagen we vele pollen van Elsenzegge, IJle zegge en Dotterbloemen.

Langs het kanaal en via de Twelweg gingen we terug naar parkeerplek. Onder weg hoorden we de Tjiftjaf zingen en op een hoek zagen we Daslook staan. Gezien de plek zijn ze zeer waarschijnlijk verwilderd.

Tijdens de excursie is gezocht naar het Elzenkatjesmummiekelkje onder de Zwarte els. Even werd gedacht dat deze kleine paddenstoel hadden gevonden. Thuis, tijdens de determinatie bleek was het Gewoon knolkelkje te zijn.

Nou, zo gewoon is dit paddenstoeltje nu ook weer niet.

Voor meer informatie zie het boek van Harm Smeenge "Het landschap van Noordoost-Twente".

Waargenomen soorten

Vogels

Boomklever	Buizerd	Gaai
Grauwe Gans	Groene Specht	Grote Bonte Specht
Grote Bonte Specht	Grote Bonte Specht	Grote Bonte Specht
Houtduif	Huismus	Kauw
Koolmees	Meerkoet	Merel
Nijlgans	Ooievaar	Pimpelmees
Roodborst	Scholekster	Sijs
Spreeuw	Tjiftjaf	Vink
Wilde Eend	Winterkoning	Witte Kwikstaart
Wulp	Zanglijster	Zwarte Kraai
Zwartkop		

Planten & Mossen

Adelaarsvaren	Amerikaans krentenboompje	Blaartrekkende boterbloem
Blaaszegge	Boerenwormkruid	Bonte gele dovenetel
Bosanemoon	Bosbies	Bosveldkers
Daslook	Echte valeriaan	Eenstijlige Meidoorn
Egelboterbloem	Elzenzegge	Fluitenkruid
Geel nagelkruid	Gelderse roos	Gele lis
Gestreepte witbol	Gewone berenklauw	Gewone Dotterbloem
Gewone engelwortel	Gewone paardenbloem	Gewone reigersbek
Gewone veldbies	Gewone vlier	Gewone Vogelkers
Gewone vogelmelk	Gewoon Speenkruid	Glad walstro
Grauwe wilg	Groot hoefblad	Grote egelskop
Grote muur	Grote vossenstaart	Harig wilgenroosje
Herderstasje	Hoge cyperzegge	Hondsdrif
Hulst	IJle zegge	Kale jonker
Kleefkruid	Kleine veldkers	Klimop
Klimopereprijs	Kluwenhoornbloem	Kruipende boterbloem
Krulzuring	Liesgras	Look-zonder-look
Moerasspirea	Muskuskruid	Paarse dovenetel
Penningkruid	Pinksterbloem	Pitrus
Ridderzuring	Ruige veldbies	Schedegeelster
Scherpe boterbloem	Slanke sleutelbloem	Sleedoorn
Smalle weegbree	Tweestijlige meidoorn	Veldrus
Veldzuring	Vogelmuur	Vroegeling
Waterviolier	Wilde lijsterbes	Winterpostelein
Witte dovenetel	Witte klaverzuring	Wolfspoot
Zandraket	Zevenblad	Zoete kers
Zwarte els		

Paddenstoelen

Brandnetelvulkaantje	Brandnetel-zeggeroest	Gedrongen Mollisia
Gele Korstzwam	Gewoon Knolkelkje	Gezoneerd Elfenbankje
Grootmazig Netwatje	Knikkend Kalkkopje	Voorjaarshoutzwam
Witte Bultzwam		

Overig

Bruine Kikker

Insecten

Tuinhommel